

SODBA SODIŠČA (veliki senat)
z dne 14. septembra 2004*

V zadevi C-19/03,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Landgericht München I (Nemčija) z odločbo z dne 17. decembra 2002, ki je prispela na Sodišče 20. januarja 2003, v postopku

Verbraucher-Zentrale Hamburg eV

proti

O2 (Germany) GmbH & Co. OHG,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, C. Gulmann, J.-P. Puissochet (poročevalec) in J. N. Cunha Rodrigues, predsedniki senata, R. Schintgen, sodnik, F. Macken in N. Colneric, sodnici, in S. von Bahr, sodnik,

* Jezik postopka: nemščina.

generalni pravobranilec: M. Poiares Maduro,
sodna tajnica: M. Múgica Arzamendi, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. januarja 2004,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za O2 (Germany) GmbH & Co. OHG P. Neuwald, Rechtsanwalt,
- za Komisijo Evropskih skupnosti U. Wölker in P. Aalto, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi
25. marca 2004

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 5 Uredbe Sveta (ES) št. 1103/97 z dne 17. junija 1997 o nekaterih določbah v zvezi z uvajanjem evra (UL L 162, str. 1).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Verbraucher-Zentrale Hamburg eV (v nadaljevanju: Verbraucher-Zentrale) in O2 (Germany) GmbH & Co. OHG (v nadaljevanju: O2) ter glede pogojev, v katerih je slednja preračunala v evre in zaokrožila ceno za minuto telefonskih pogovorov iz svojih pogodb, ki je bila do tedaj določena v nemških markah.

Pravni okvir Skupnosti

- 3 Člen 3 Uredbe št. 1103/97 določa:

„Uvedba evra posledično ne vpliva na spremembo pogojev iz pravnih instrumentov in ne odvezuje od obveznosti iz njih, prav tako ne opravičuje neizpolnjevanja teh obveznosti in pogodbenim strankam ne daje pravice, da enostransko spremenijo ali odpovejo tovrstni instrument. Ta določba velja s pridržkom glede na morebitne dogovore pogodbenih strank.“

- 4 Člen 4 te uredbe določa:

„1. Menjalni tečaji so določeni za en evro, izražen v vsaki od nacionalnih valut sodelujočih držav članic. Določeni so kot šestmestno število z značilnimi mesti.

2. Menjalni tečaji se pri preračunavanju ne zaokrožujejo in ne krajšajo za eno ali več mest.

3. Menjalni tečaji se uporabljajo za preračunavanje med enoto evra in nacionalnimi valutnimi enotami v obe smeri. Inverzni menjalni tečaji, izpeljani iz menjalnih tečajev, se ne uporabljajo.

4. Denarni zneski, ki se preračunavajo iz ene nacionalne valutne enote v drugo, se najprej preračunajo v denarni znesek, izražen v enotah evra, pri čemer tega ni dovoljeno zaokrožiti na manj kakor tri decimalke, ki se nato preračuna v drugo nacionalno valutno enoto. Pri tem ni dovoljeno uporabljati nobene druge metode preračunavanja, razen če ta pripelje do istih rezultatov.“

5 Člen 5 te uredbe določa:

„Denarni zneski, ki jih je treba plačati ali vknjižiti potem, ko je bil znesek v skladu s členom 4 preračunan in zaokrožen v enote evra, se zaokrožijo navzgor ali navzdol na najbližji cent. Denarni zneski, ki jih je treba plačati ali vknjižiti in so preračunani v nacionalno valutno enoto, se zaokrožijo navzgor ali navzdol na najbližjo nacionalno podenoto, če ta ni določena, pa na najbližjo enoto bodisi v skladu z nacionalno zakonodajo bodisi prakso na večkratnik ali del podenote ali enote nacionalne valutne enote. Če je rezultat preračunavanja znesek, ki je točno na sredini, se ta zaokroži navzgor.“

- 6 Uredba Sveta (ES) št. 974/98 z dne 3. maja 1998 o uvedbi evra (UL L 139, str. 1) v členu 14 določa:

„Če pravni instrumenti, ki veljajo ob koncu prehodnega obdobja, navajajo enote nacionalne valute, se take navedbe berejo kakor navedbe evra po ustreznem menjalnem razmerju. Uporabljajo se pravila o zaokroževanju, določena z Uredbo (ES) št. 1103/97.“

- 7 V členu 13 Uredbe št. 974/98 se zgoraj navedeni člen 14 uporablja „ob koncu prehodnega obdobja“, v obdobju, ki ga določa člen 1 te uredbe kot „obdobje, ki začne veljati 1. januarja 1999 in se izteče 31. decembra 2001“.
- 8 Na podlagi člena 1 Uredbe Sveta (ES) št. 2866/98 z dne 31. decembra 1998 o menjalnih tečajih med evrom in valutami držav članic, ki sprejmejo evro (UL L 359, str. 1), je nepreklicno določen menjalni tečaj za evro in nemško marko, in sicer 1 evro za 1,95583 marke.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 9 O2, ki se je do aprila 2002 imenovala VIAG Interkom GmbH & Co, ima sedež v Münchnu (Nemčija). Deluje kot operater mobilnega telefonskega omrežja. Pogodbe mobilne telefonije določajo, da je podlaga za tarifo cena za minuto, ki se spreminja glede na tarifno ponudbo, ki jo izbere stranka, in da se pogovorni čas, za katerega se izstavi račun, obračuna na podlagi enote desetih sekund.

- 10 Pred prehodom na evro je bila cena za minuto različnih tarifnih ponudb O2 določena v nemških markah, na dve decimalni mesti natančno, na primer 0,05 DEM za eno izmed tarif (tarifa „Genion Home“, ki se uporablja za klice v fiksno omrežje po 21. uri). Po tej tarifi je bila cena na enoto 0,00833 DEM in cena za desetminutni klic 0,5 DEM.
- 11 Poleti 2001 je O2 v evre preračunala zneske iz svojih pogodb, določene v DEM. Po menjalnem tečaju 1,95583 DEM za 1 evro, določenem v členu 1 Uredbe št. 2866/98, je bila cena za minuto za zgoraj navedeno tarifo 0,02556 EUR – ko je bila določena le na pet decimalnih mest natančno – zaokrožena na najbližji, torej na višji cent, in zato določena na 0,03 EUR.
- 12 Ko je ugotovil, da je bila posledica menjalnega tečaja in zaokrožitve povečanje cen klicev, za katere veljajo te tarife, ker se je cena klica določilo na 0,3 EUR, torej 0,59 DEM namesto prejšnje 0,5 DEM, je Verbraucher-Zentrale (organ za ugotavljanje kršitev zakona o varstvu potrošnikov) ocenil, da je O2 kršila načeli kontinuitete pogodb in najbolj natančnega preračunavanja, ki ju določata uredbi št. 1103/97 in 2866/98.
- 13 S tožbo z dne 20. februarja 2002, ki jo je vložil pri Landgericht, je zatrjeval, da cena za minuto iz pogodb O2 ni bila denarni znesek, ki ga je treba plačati ali vknjižiti v smislu člena 5 Uredbe št. 1103/97. Po njegovem mnenju naj bi bila ta cena le vmesni znesek, ki naj ne bi bil predmet zaokroževanja. Preračunavanje in zaokroževanje te cene naj bi imela negativne posledice za potrošnika, medtem ko naj bi bil izrecen namen Uredbe št. 1103/97 varstvo potrošnikov.

- 14 O2 je nasprotno trdila, da je bila cena za minuto hkrati odločilni dejavnik za primerjavo cen med operaterji mobilne telefonije in kot vsaka cena znesek, ki ga mora plačati potrošnik v smislu člena 5 Uredbe št. 1103/97, kot tudi znesek, ki ga je treba vknjižiti v smislu tega člena. Prikaz cene za minuto, ki naj bi bila določena na več decimalnih mest natančno, naj bi bil v nasprotju z načeloma jasnosti in resničnosti cen, določenima v nacionalni ureditvi o določitvi cen. O2 je poleg tega določila, da so se cene za minuto pogovorov, ki izhajajo iz drugih tarif, kot je tista, ki jo v primeru navaja Verbraucher-Zentrale, zmanjšale zaradi preračunavanja in zaokroževanja, tako da naj stranke O2 ne bi bile oškodovane zaradi okoliščin, do katerih je prišlo v tej družbi ob prehodu na evro.
- 15 Landgericht je menilo, da je bil cilj Uredbe št. 1103/97 varstvo potrošnikov. Povzelo je, da O2 ni bila v ničemer vezana na nacionalno ureditev o določanju cen o preračunavanju v evre in zaokroževanju cen za minuto in da prikaz v markah ni mogel zadovoljiti zahtev te nacionalne ureditve. Poudarilo je, da gre lahko za kršitev člena 5 Uredbe št. 1103/97 le, če cene za minuto iz pogodb niso bile zneski, ki jih je treba plačati ali vknjižiti v smislu te določbe, in če bi izhajalo iz te uredbe, da se zneskov, ki jih ni treba plačati ali vknjižiti, ne more zaokroževati.
- 16 Landgericht, ki se najprej navezuje na besedilo člena 5 Uredbe št. 1103/97, je ocenilo, da je bila cena za minuto le osnova za izračunavanje in torej ni bila niti znesek, ki ga mora plačati stranka, niti znesek, ki ga mora vknjižiti O2. Menilo je, da s preračunavanjem in zaokroževanjem O2 ni spoštovala svojih pogodbenih obveznosti ponujanja telefonskih storitev po določeni ceni za minuto, medtem ko člen 3 Uredbe št. 1103/97 določa, da uvedba evra in potrebna preračunavanja, ki so s tem povezana, ne morejo upravičiti nespoštovanja zakonskih obveznosti. Izjavilo je tudi, da naj bi cena za minuto pomenila odločilno primerjalno merilo za potrošnike in da ob prehodu na evro ni bilo primerno, da bi ta cena ostala določena v nacionalni valuti ali z nešteto decimalnimi mesti.

- 17 Ker je ocenilo, da tako pride do nasprotovanja med besedno in teleološko razlago Uredbe št. 1103/97, je Landgericht München prekinilo odločanje in Sodišču predložilo ti vprašanji za predhodno odločanje:

- „1. Ali se mora člen 5 Uredbe št. 1103/97 razlagati tako, da se v zasebnopravnem razmerju lahko ali mora zaokrožiti le končni znesek računa ali posamezni znesek, določen na računu, ali je s pogodbo dogovorjena enota cena/tarifa (v tem primeru cena na minuto) denarni znesek, ki ga je treba plačati ali vknjižiti v smislu člena 5 Uredbe št. 1103/97, ali je odločilno, če se tarifa nanaša na določen večkratnik (v tem primeru šestkratnik) enote, na podlagi katere je določen končni znesek računa (v tem primeru enota desetih sekund), ali če je tarifa, kot jo razumejo potrošniki, odločilna enota za namene računa?
2. Ali se Uredba št. 1103/97 (predvsem člen 5) razlaga tako, da pomeni izčrpno pravilo, po katerem vsote, ki niso denarni zneski in jih je treba plačati ali vknjižiti (če sploh kaj), ne smejo biti zaokrožene na način, določen v členu 5, ali – povedano drugače – morajo biti še naprej izražene v prejšnji nacionalni valuti ali v natančnem znesku, pridobljenem po preračunavanju?“

Prvo vprašanje

- 18 V prvem vprašanju predložitveno sodišče sprašuje, ali je tarifa, kot je cena za minuto, po kateri O2 svojim strankam obračunava telefonske pogovore, denarni znesek, ki ga je treba plačati ali vknjižiti v smislu člena 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97, oziroma

ali lahko tak znesek predstavlja le končni znesek, ki je bil potrošniku dejansko obračunan.

Stališča, predložena Sodišču

- 19 O2 trdi, da je pravilno uporabila pravilo za zaokroževanje, določeno v členu 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97, in da na splošno njene stranke s to izbiro niso bile oškodovane, ker je prehod na evro povzročil, glede na različne cene za minuto, ki jih ima O2, povečanje in zmanjšanje tarif.
- 20 O2 meni, da se spor v glavni stvari nanaša le na možnost preračunavanja v evre in na zaokroževanje cen za minuto in ne na načine zaokroževanja že preračunanih cen. Pomembna naj bi bila le razlaga člena 4 Uredbe št. 1103/97 o možnostih preračunavanja in zaokroževanja, ker člen 5, prvi stavek, te uredbe določa le načine zaokroževanja denarnih zneskov.
- 21 O2 zatrjuje, da je ravnala v skladu z določbami člena 4(2) in (3) Uredbe št. 1103/97. Med preračunavanjem naj ne bi niti zaokroževala niti krajšala menjalnih tečajev in naj bi uporabila tečaj, določen za preračunavanje nemških mark v evre. Po določbah člena 4(4) te uredbe naj se v tem primeru ta tečaj ne bi uporabil, če ni bil noben denarni znesek preračunan iz ene nacionalne valute v drugo.

- 22 Niti ti člani niti nobena druga določba prava Skupnosti naj ne bi pridržali uporabe pravila za zaokroževanje iz člena 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97 le skupnemu znesku, ki je bil dejansko izstavljen potrošniku. Zlasti člen 4 te uredbe naj ne bi vseboval nobenega pravila, ki bi prepovedovalo preračunavanje in zaokroževanje zneska, kot je cena za minuto, ki naj bi bila odločilni znesek, dogovorjen s potrošnikom, kot enota za obračunavanje klicev. Komisija naj bi sicer priznala, da sta obe metodi preračunavanja, torej prva po kateri se preračunajo vsi vmesni zneski, in druga, po kateri se preračuna le končni znesek, v skladu s pravili za zaokroževanje, ki jih določajo uredbe glede evra.
- 23 O2 nazadnje trdi, da je cena za minuto denarni znesek, ki ga je treba plačati in je dogovorjen s potrošnikom, torej dejansko ustreza „denarnemu znesku, ki ga je treba plačati“ v smislu člena 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97, za katerega se uporablja pravilo za zaokroževanje. Vsekakor že, bi se ta cena na podlagi obračunavanja klicev morala šteti kot „denarni znesek, ki ga je treba vknjižiti“ v smislu te iste določbe. Za preizkus vprašanja za predhodno odločanje naj ne bi bilo pomembno, ali je osnova za tarifo, kot je cena za minuto, določen večkratnik enote, ki je podlaga za izračun končnega zneska računa, oziroma ali je tarifa, gledano s stališča potrošnika, odločilen podatek.
- 24 Komisija meni, da Uredba št. 1103/97 ne opredeljuje denarnih zneskov „ki jih je treba plačati ali vknjižiti“. Iz enajste uvodne izjave te uredbe, po kateri je za uvedbo evra „potrebno“ zaokroževanje denarnih zneskov, naj bi izhajalo, da naj bi pravila za zaokroževanje urejala le dejavnike, ki so nujni za prehod na evro.

- 25 Ker je najmanjša podenota evra cent, naj bi se vsi zneski, ki se zaradi praktičnih razlogov ne morejo spustiti pod to najmanjšo podenoto, šteli kot zneski, ki jih je treba plačati ali vknjižiti in jih je treba zato zaokrožiti na najbližji cent. Tako bi bilo v primeru denarnih dolgov ali zneskov v obračunih poslovanja ali v bilancah stanja.
- 26 Nasprotno pa bi bilo treba znesek, ki je uporabljen le za izračun teh zneskov, kot je zadevna cena za minuto v sporu o glavni stvari, za katero višja stopnja natančnosti ne bi pomenila nobene praktične težave, šteti kot vmesni znesek, ki ga ni treba zaokroževati pod pogoji, ki jih določa člen 5 Uredbe št. 1103/97. Dejstvo, da cena za minuto za potrošnika predstavlja odločilno primerjalno merilo, naj na to oceno ne bi vplivalo. Sicer naj bi določeni konkurenti O2 zaokrožili svojo ceno za minuto, preračunano v evre, na štiri decimalna mesta in ne na najbližji cent.
- 27 Člen 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97 bi bilo treba torej razlagati tako, da ne ureja zneskov, kot so cene za minuto v pogodbah O2.

Odgovor Sodišča

- 28 Uredba št. 1103/97 ne opredeljuje pojma „denarni zneski, ki jih je treba plačati ali vknjižiti“, ki se pojavi v členu 5, prvi stavek.

- 29 Čeprav besedilo tega člena jasno določa, da ta pojem vključuje zneske, ki jih plačuje potrošnik, torej vse denarne dolgove in zneske iz računovodskih listin ali obračunih poslovanja, ni takoj očitno, ali ta pojem vključuje denarne zneske, kot so cene za minuto, ki jih uporablja O2 in se uporabljajo za osnovo izračuna cene, ki jo mora plačati potrošnik.
- 30 Ker Uredba št. 1103/97 ne določa ničesar drugega, je treba upoštevati njene namene.
- 31 Iz uvodnih izjav in določb izhaja, da želi ta uredba zagotoviti, da se prehod na enotno valuto izvede brez oškodovanja obstoječih obveznosti med državljani in podjetji. Tako četrta uvodna izjava določa, da „[...] bo pravočasno zagotovljena pravna varnost državljanom in podjetjem omogočila, da se nanj kar najbolj pripravijo“. Sedma uvodna izjava določa, da „[...] velja splošno priznano pravno načelo, da uvedba nove valute ne vpliva na kontinuiteto pogodb in drugih pravnih instrumentov“. Ta uvodna izjava podrobneje določa, da je namen določb Uredbe št. 1103/97 o kontinuiteti pogodb, da „morajo gospodarskim subjektom in predvsem potrošnikom zagotavljati pravno varnost in preglednost [...]“. Člen 3, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97 določa, da „uvedba evra posledično ne vpliva na spremembo pogojev iz pravnih instrumentov in ne odvezuje od obveznosti iz njih, prav tako ne opravičuje neizpolnjevanja teh obveznosti in pogodbenim strankam ne daje pravice, da enostransko spremenijo ali odpovejo tovrstni instrument“.

- 32 Določitev pravil za preračunavanje prispeva k temu cilju nevtralnosti prehoda na evro. Iskanje največje mogoče nevtralnosti za preračunavanje, tako za državljane kot za podjetja, predpostavlja, kot je določeno v dvanajsti uvodni izjavi te uredbe, da se zagotovi „zelo natančno preračunavanje menjalnih tečajev“. Člen 4(1) Uredbe št. 1103/97 tako določa, da so menjalni tečaji „opredeljeni kot šestmestno število z značilnimi mesti“. Člen 4(2) pojasnjuje, da se „[m]enjalni tečaji pri preračunavanju ne zaokrožujejo in ne krajšajo za eno ali več mest“, člen 4(3) pa: „Inverzni menjalni tečaji, izpeljani iz menjalnih tečajev, se ne uporabljajo.“ Zadnja določba želi, glede na deseto uvodno izjavo, preprečiti „precej nenatančne rezultate, še posebno pri velikih zneskih“.
- 33 Z enakim ciljem nevtralnosti prehoda na evro Uredba št. 1103/97 v enajsti uvodni izjavi določa, da pravila za zaokroževanje denarnih enot „ne vplivajo na načine zaokroževanja, konvencije ali nacionalne predpise za zaokroževanje, ki omogočajo visoko stopnjo natančnosti vmesnih izračunov“.
- 34 Iz preučitve namena Uredbe št. 1103/97 in zlasti iz sklicevanja enajste uvodne izjave na nacionalna pravila za zaokroževanje denarnih zneskov izhaja, da ta uredba določa le minimalna pravila za zaokroževanje določenih zneskov in prepušča nacionalnim organom, da ohranijo ali sprejmejo pravila, ki naj bi bolj prispevala k cilju nevtralnosti prehoda na enotno valuto. Samo besedilo te enajste uvodne izjave določa, da namen načinov zaokroževanja denarnih zneskov iz Uredbe št. 1103/97 ni bil izčrpno urediti vmesnih izračunov, ki se nanašajo na te zneske.

- 35 Če se je člen 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97 razlagal tako, da se je nanašal na vse denarne zneske, vključno s tistimi, ki ne zahtevajo niti plačila niti vknjižbe, bi uvedel spoštovanje pravila za zaokroževanje, ki naj ne bi bil v vseh primerih ustrezalo stopnji natančnosti, ki jo implicira cilj nevtralnosti uvedbe evra in ki bi zato lahko škodovalo natančnejšim nacionalnim pravilom.
- 36 Člena 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97 ni treba široko razlagati. Kot pravilno navaja Komisija, se lahko nanaša le na denarne zneske iz točke 29 te sodbe, za katere praktični razlogi, tržni, računovodski ali finančni, ne samo upravičujejo, ampak tudi zahtevajo zaokrožitev na najbližji cent.
- 37 Ker je najmanjša denarna podenota evra cent, se cena, ki jo dejansko plača potrošnik, ko plačuje z gotovino, lahko določi le do centa natančno. Enako se računi, ki so bili zaokroženi na najbližji cent, knjižbe in obračuni poslovanja, ki ustrezajo tem računom, lahko predložijo le z enako stopnjo natančnosti.
- 38 Gotovo bi razvoj elektronskih načinov poslovanja, kot so bančne kartice ali virmani, lahko omogočil višjo stopnjo natančnosti, kot je ta podenota. Vendar so očitni praktični razlogi preprečili, da se bi državljanom in podjetjem naložilo take zahteve, ki se jih ni moglo na vsak način spoštovati pri gotovinskih plačilih.

- 39 Ker se je zakonodajalec Skupnosti zavedal neizogibnih nenatančnosti glede zaokroževanja denarnih zneskov na najbližji cent, je predpisal, da se tako zaokroževanje uporabi le za denarne zneske za plačilo ali knjiženje in natančneje v členu 5, zadnji stavek, Uredbe št. 1103/97: „Če je rezultat preračunavanja znesek, ki je točno na sredini, se ta zaokroži navzgor.“
- 40 Glede tarife, kot je cena za minuto v sporu v glavni stvari, v vsakem primeru ne obstaja noben praktični razlog za zaokroževanje zneska na dve decimalni mesti. Tarifa na enoto blaga in storitev se lahko prikaže z večjo stopnjo natančnosti, kot potrjujejo prakse številnih gospodarskih subjektov. Predvsem se tak znesek dejansko ne izstavi potrošniku in ga ta ne plača ter ni vpisan kot tak v nobeno računovodsko listino niti v obračunu poslovanja. V takih pogojih ne gre za denarni znesek, ki ga je treba plačati ali vknjižiti v smislu člena 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97. Torej ga ni treba v vsakem primeru zaokrožiti na najbližji cent.
- 41 Dejstvo, da je ta tarifa odločilni element cene blaga ali storitev, ki se ponujajo potrošniku, na to sklepanje ne vpliva. Tarifa, ki je določena na dve decimalni mesti, ni nujno najboljši način zagotavljanja popolne informacije kupcu.
- 42 Okoliščina, da ta tarifa temelji na določenem večkratniku (šestkratnik) enote, ki se jo vzame za osnovo (enota desetih sekund) za izračun končnega zneska računa, žal ne vpliva na odgovor na vprašanje za predhodno odločanje. Ker ta tarifa ni znesek, ki ga dejansko plača potrošnik, ne gre za znesek, ki ga je treba plačati ali vknjižiti v smislu Uredbe št. 1103/97, kakršnakoli je njegova sestava ali način izračuna.

- 43 Na prvo vprašanje za predhodno odločanje je treba je torej odgovoriti, da tarifa, kot je zadevna cena za minuto v zadevi v glavni stvari ni denarni znesek, ki ga je treba plačati ali vknjižiti v smislu člena 5, prvi odstavek, Uredbe št. 1103/97, in se ga torej ne sme zaokrožiti v vseh primerih na najbližji cent. Dejstvo, da ta tarifa temelji na določenem večkratniku enote, ki se jo vzame za osnovo končnega zneska računa, ali da ta tarifa za potrošnika predstavlja odločilni element glede cene blaga ali storitev, na to presojo ne vpliva.

Drugo vprašanje

- 44 V drugem vprašanju predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba Uredbo št. 1103/97, zlasti člen 5, prvi stavek, razlagati v smislu, da nasprotuje temu, da je treba ostale zneske, ki jih je treba plačati ali vknjižiti, zaokrožiti na najbližji cent.

Stališča, predložena Sodišču

- 45 O2 zatrjuje, da so vsi denarni zneski, ki jih je treba plačati ali vknjižiti, lahko predmet preračunavanja in zaokroževanja na načine, določene v členu 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97. Če denarnih zneskov ni bilo treba plačati niti vknjižiti, zanje ne bi veljala pravila za zaokroževanje iz uredbe in bi morali biti še naprej izraženi v prejšnji nacionalni valuti ali z natančno določitvijo rezultata preračunavanja, kar ne bi bilo v skladu s ciljem hitrega prehoda na evro.

- 46 O2 podredno zatrjuje, da je treba v primeru, če se cena za minuto ne bi razlagala kot znesek, ki ga je treba plačati ali vknjižiti v smislu člena 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97, to določbo razlagati tako, da ni v nasprotju s tem, da se drugi zneski, kot je zadevna cena za minuto v zadevi v glavni stvari, lahko zaokrožijo na najbližji cent.
- 47 Komisija meni, da iz dejstva, da zadevna določba za drugi denarne zneske ne določa formalnih prepovedi zaokroževanja teh, ne izhaja prepoved, ki jo je treba izrecno omeniti, čeprav uredba temelji na načelu kar najbolj natančnega mogočega preračunavanja. Člen 5 naj bi torej urejal le zaokroževanje zneskov, ki jih omenja, tako da določi minimalno stopnjo natančnosti in tako da ne ovira višje stopnje natančnosti, ki jo želi doseči nacionalno pravo za ostale zneske, zlasti prek vmesnih zneskov.

Odgovor Sodišča

- 48 Kot izhaja iz odgovora na prvo vprašanje, določa člen 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97 pravilo za zaokroževanje, ki se uporablja le za denarne zneske, ki jih določa. Preostale določbe te uredbe ne določajo nobenega pravila za zaokroževanje drugih denarnih zneskov, kot so tarife na enoto blaga in storitev ali vmesni zneski za izračunavanje denarnih zneskov, ki jih je treba plačati ali vknjižiti. Uredba št. 1103/97 v bistvu ne bi mogla, upoštevajoč zlasti obstoječe vrednostne razlike med prejšnjimi denarnimi valutami držav članic, homogeno določiti za vse države članice, ki so uvedle evro, kakšna stopnja natančnosti naj bi se zahtevala za zaokroževanje omenjenih tarif ali vmesnih zneskov.

- 49 Vendar dejstvo, da Uredba št. 1103/97 sama ne določa stopnje natančnosti zaokroževanja ostalih denarnih zneskov, ne pomeni, da so ta zaokroževanja izvzeta iz splošnega načela kontinuitete pogodb, ki ga določa člen 3, niti da lahko prezrejo cilj nevtralnosti prehoda na evro, ki ga določa ta uredba.
- 50 Po eni strani se pravilo za zaokroževanje na najbližji cent, ki ga določa člen 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97, in tisto, ki ga dopolnjuje in je določeno v zadnjem stavku istega člena za zaokroževanje določene denarne vsote na najbližji cent navzgor, gospodarskim subjektom določita le iz praktičnih potreb.
- 51 Sestavljen učinek teh dveh pravil povzroči določeno nenatančnost rezultata preračunavanja v evre vrednost blaga in storitev, nenatančnost, ki lahko vodi do nezanimljivega spreminjanja cen, dogovorjenih s pogodbo, in tako do kršitve obveznosti kontinuitete pogodb in nevtralnosti prehoda na evro. Iz tega izhaja, da zaokroževanje na dve decimalni mesti ostalih denarnih zneskov, ne pa tistih, določenih v členu 5, prvi stavek, Uredbe št. 1103/97, ne more vedno zadostiti zahtevi po natančnosti, ki jih nalagajo te obveznosti, čeprav takšno zaokroževanje na podlagi nacionalnih predpisov ni izključeno.
- 52 Po drugi strani iz enajste uvodne izjave Uredbe št. 1103/97, ki določa, da pravila za zaokroževanje „ne vplivajo na načine zaokroževanja, konvencije ali nacionalne predpise za zaokroževanje, ki omogočajo visoko stopnjo natančnosti vmesnih izračunov“, sledi, da avtorji uredbe ne morejo pooblastiti nacionalnih organov, da se odpovejo obveznosti kontinuitete in nevtralnosti pri določitvi načinov zaokroževanja, ki se uporabljajo za tarife ali za vmesne zneske.

- 53 Iz teh uvodnih izjav izhaja da, če Uredba št. 1103/97 na splošno ne nasprotuje temu, da se tisti denarni zneski, ki niso naštet v členu 5, prvi stavek, zaokrožijo na najbližji cent, ta metoda zaokroževanja ne sme škodovati pogodbenim obveznostim gospodarskih subjektov, vključujoč potrošnike, in ne sme vplivati resnično na cene, ki jih je treba dejansko plačati.
- 54 Ker cena, ki jo je treba plačati, izhaja iz upoštevanja velikega števila vmesnih zneskov, lahko zaokroževanje na najbližji cent tarife enote tega blaga in storitev ali vsakega izmed vmesnih zneskov, ki se obračunajo, resnično vpliva na ceno, ki jo plačajo potrošniki. Če ta ni bila prej dogovorjena med strankami zadevne pogodbe, je takšno spreminjanje cene v nasprotju z načelom kontinuitete pogodb in s ciljem nevtralnosti prehoda na evro, ki ga zagotavlja Uredba št. 1103/97.
- 55 Nacionalni sodni organ mora v zadevi, o kateri odloča, preveriti, ali je uporaba pravila za zaokroževanje na najbližji cent resnično vplivala na znesek, ki ga morajo plačati potrošniki, in ali je uporaba tega pravila škodovala pogodbenim obveznostim med strankami.
- 56 Tako mora predložitveno sodišče preveriti, ali je odločitev O2 glede zaokroževanja vseh tarif za minuto na najbližji cent resnično vplivala na cene in ali ta odločitev pomeni kršitev pogodbenih obveznosti, ki jih ima ta družba s strankami.

- 57 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba Uredbo št. 1103/97 razlagati tako, da ni v nasprotju s tem, da je treba zneske, razen tistih, ki jih je treba plačati ali vknjižiti, zaokrožiti na najbližji cent, če to zaokroževanje spoštuje načelo kontinuitete pogodb, ki ga zagotavlja člen 3 te uredbe, in cilj nevtralnosti prehoda na evro, ki ga zasleduje ta uredba, torej da to zaokroževanje ne škoduje pogodbenim obveznostim gospodarskih subjektov, vključno s potrošniki, in da resnično ne vpliva na cene, ki jih je treba dejansko plačati.

Stroški

- 58 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. Tarifa, kot je zadevna cena za minuto v zadevi v glavni stvari, ni denarni znesek, ki ga je treba plačati ali vknjižiti v smislu člena 5, prvi odstavek, Uredbe Sveta (ES) št. 1103/97 z dne 17. junija 1997 o nekaterih določbah v zvezi z uvajanjem evra, in se ga torej ne sme zaokrožiti v vseh primerih na najbližji cent. Dejstvo, da ta tarifa temelji na določenem večkratniku enote, ki se jo vzame za osnovo končnega zneska računa, ali da ta tarifa za potrošnika pomeni odločilni dejavnik glede cene blaga ali storitev, na to presojo ne vpliva.

2. Uredbo št. 1103/97 je treba razlagati tako, da ni v nasprotju s tem, da je treba zneske, razen tistih, ki jih je treba plačati ali vknjižiti, zaokrožiti na najbližji cent, če to zaokroževanje spoštuje načelo kontinuitete pogodb, ki ga zagotavlja člen 3 te uredbe, in cilj nevtralnosti prehoda na evro, ki ga zasleduje ta uredba, torej da to zaokroževanje ne škoduje pogodbenim obveznostim gospodarskih subjektov, vključno s potrošniki, in da resnično ne vpliva na cene, ki jih je treba dejansko plačati.

Podpisi